

ЗАХТЈЕВ

ЗА ДАВАЊЕ САГЛАСНОСТИ НА ПРИЈЕДЛОГ ТЕМЕ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Шифра за идентификацију дисертације: 1563/16

Шифра УДК (бројчано): 327.82:323.22/.28(497.6)“1992-1996“

Web адреса на којој се налази извјештај Комисије о научној заснованости теме:

www.ffuis.edu.ba

СЕНАТУ УНИВЕРЗИТЕТА У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ

Молимо да у складу са чл. 71. Закона о високом образовању и члана 55. Статута Универзитета дате сагласност на приједлог теме докторске дисертације:

Назив дисертације: ***Дипломатско комуницирање и утицај Међународне заједнице на политичке процесе у БиХ од 1992. до 1996. године***

Научна област УДК (текст): Дипломатски утицај на политичке процесе у Босни и Херцеговини од 1992. до 1996. године.

Презиме и име кандидата: **мр Јелена Рајаковић**

Ментор (име и презиме, звање): проф. др Љубомир Зубер, ванредни професор

(навести пет потпуних референци за радове ментора из научне области из које је тема дисертације):

1. **Зубер, Љ:** *Политички односи с јавношћу у Републици Српској*, Филозофски факултет Пале / Comesgrafika, Бањалука, 2012.

2. **Зубер, Љ, Мандић, А:** *Медијска стварност као наша стварност*, „Глобализација и сувереност“, ур. Б. Ковачевић, ФПН Бањалука, 2014.

3. **Зубер, Љ:** *Комуникација с медијима у кризним ситуацијама*, „Нови економист“ “ФСТ Бијељина, бр. 8 Универзитет у Источном Сарајеву, 2010.

4. **Зубер, Љ:** *Новинарска професија и медији у БиХ и РС*, „Криза и перспектива знања и науке“, Филозофски факултет Ниш, 2011.

5. **Zuber, Lj:** *Journalists education as one of the prerequisites for the intercultural communication in BiH*, „Интеркултуралност и образовање“ Педагошки факултет Универзитета у Скопљу, 2005.

6. **Зубер, Љ, Вучетић, В:** *Корпоративна култура, идентитет и имиџ као основне вриједности односа с јавношћу*, „Наука и идентитет“, Филозофски факултет Пале, 2012.

Кратко образложење теме (100 ријечи):

Тема ће пружити свеобухватан увид у ефекте које је међународно комуницирање имало на политичке процесе у БиХ у периоду 1992-1996. година.

Дифузним карактером теме исказаним кроз њено прожимање више друштвених сегмената: комуницирање, политика, право, вриједности, облици, и кроз више нивоа: унутрашњи и међународни, идентификоваће се субјекти, циљеви, начин и заступљеност дипломатског комуницирања Међународне заједнице са политичким субјектима у БиХ у наведеном периоду. Полазећи од генералне хипотезе да је дипломатско комуницирање и ангажман Међународне заједнице имало пресудан утицај на политичке процесе у БиХ од 1992-1996. године те да се борба за доминантну позицију међу утицајним државама директно рефлектовала на босанскохерцеговачку кризу, истраживање треба да идентификује односе фактора међународне политике у том периоду који су условили одређени облик дипломатског комуницирања, дефинише њихов утицај, спозна структуре и инструменте дипломатског комуницирања у промоцији међународних циљева у БиХ, што представља неопходан корак ка истинском разумијевању збивања у БиХ од 1992. до 1996. године.

ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

Презиме и име кандидата : Јелена Рајковић

Назив завршеног факултета: Факултет политичких наука у Сарајеву

Одсјек, група, смјер: Новинарство

Година дипломирања: 2004

Назив специјализације: -

Назив магистарске тезе: Лобирање у функцији креирања имиџа Босне и Херцеговине

Научно подручје: Новинарство

Година одбране: 2014

Факултет и мјесто: Филозофски факултет Пале

Број публикованих радова (навести референце за три најважнија рада кандидата из научне области из које је дисертација):

1. Рајковић, Ј: *Босна и Херцеговина између националних и државног идентитета*, ПОЛИТЕИА, Факултет политичких наука у Бањој Луци, 2016. (у штампи, достављена потврда о позитивној рецензији).

2. Рајковић, Ј: *Лобирање у функцији креирања имиџа Босне и Херцеговине* “Анали пословне економије“, Универзитет за пословни инжењеринг и менаџмент Бањалука, 2016. (у штампи, достављена потврда о позитивној рецензији).

Радно мјесто: Амбасадор Босне и Херцеговине у Израелу и нерезидентни амбасадор БиХ за Кипар

ПОТВРЂУЈЕМО ДА КАНДИДАТ ИСПУЊАВА УСЛОВЕ УТВРЂЕНЕ ЧЛ. 71. ЗАКОНА О ВИСОКОМ ОБРАЗОВАЊУ.

У прилогу достављамо:

- Извјештај Комисије о оцјени научне заснованости теме
- Одлуку Наставно-научног вијећа Факултета о одобравању теме за израду докторске дисертације

ДЕКАН

доц. др Драга Мاستиловић

Телефон/факс: + 387 (0)57 223 479, 227 410, Адреса: Алексе Шантића 1 71420 Пале, е-пошта: filozof@paleol.net, <http://www.ffuis.edu.ba>
Telefon/faks: + 387 (0)57 223 479, 227 410, Adresa: Alekse Šantića 1 71420 Pale, e-pošta: filozof@paleol.net, <http://www.ffuis.edu.ba>
Број: 2020 /16

Датум: 13. 7. 2016. године

На основу члана 71. Закона о високом образовању ("Службени гласник Републике Српске", број 73/10, 104/11, 84/12, 108/13 и 44/15) и члана 57. Статута Универзитета у Источном Сарајеву (број: 01-С-294-III/11, 01-С-41-XVII/13 и 01-С-44-XXVI/14), Наставно-научно вијеће Филозофског факултета Пале, на 229. сједници, одржаној 12. јула 2016. године, донијело је

ПРИЈЕДЛОГ ОДЛУКЕ

о извјештају Комисије за оцјену теме докторске дисертације
и подобности кандидата **мр Јелене Рајаковић**

I

Усваја се извјештај Комисије за оцјену теме докторске дисертације ***Дипломатско комуницирање и утицај Међународне заједнице на политичке процесе у БиХ од 1992. до 1996. године*** и подобности кандидата **мр Јелене Рајаковић**, у саставу:

1. Проф. др Љубомир Зубер, ванредни професор, Медији и социо-културолошке комуникације, Филозофски факултет Универзитета у Источном Сарајеву, предсједник;
2. Проф. др Бесим Спахић, редовни професор, Комуникологија, Факултет политичких наука Универзитета у Сарајеву;
3. Проф. др Драгомир Вуковић, ванредни професор, Посебне социологије, Филозофски факултет Универзитета у Источном Сарајеву.

II

Коначну одлуку о усвајању извјештаја Комисије за оцјену теме докторске ***Дипломатско комуницирање и утицај Међународне заједнице на политичке процесе у БиХ од 1992. до 1996. године*** и подобности кандидата **мр Јелене Рајаковић** донијеће Сенат Универзитета у Источном Сарајеву.

III

Уколико Сенат Универзитета да сагласност и одобри тему докторске дисертације за ментора се одређује **проф. др Љубомир Зубер**.

ПРЕДСЈЕДНИК ВИЈЕЋА

Доц. др Драга Мاستиловић

Доставити:

- Сенату Универзитета;
- Кандидату;
- Комисији (1-3);
- У досије;
- У списе;
- Архиви.

НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВИЈЕЋУ ФИЛОЗОФСКОГ ФАКУЛТЕТА
УНИВЕРЗИТЕТА У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ

На основу члана 71. Закона о високом образовању (*Службени гласник Републике Српске*, бр. 73/10, 104/11, 84/12, и 108/14) и члана 57. Статута Универзитета у Источном Сарајеву и Измјена и допуна Стаута Универзитета у Источном Сарајеву, Наставно-научно вијеће Филозофског факултета Пале, на 228. сједници, одржаној 14.06. 2016. године, донијело је Одлуку бр. 1648/16 о именовану Комисије за оцјену теме докторске дисертације *Дипломатско комуницирање и утицај Међународне заједнице на политичке процесе у БиХ од 1992. до 1996. године* и подобности кандидата мр Јелене Рајаковић. У Комисију су именовани:

1. Др Љубомир Зубер, ванредни професор, *Медији и социо-културолошке комуникације*, Филозофски факултет Универзитета у Источном Сарајеву, предсједник;
2. Др Бесим Спахић, редовни професор, *Комуникологија*, Факултет политичких наука Универзитета у Сарајеву; члан;
3. Др Драгомир Вуковић, ванредни професор, *Посебне социологије*, Филозофски факултет Универзитета у Источном Сарајеву, члан

Након увида у достављену документацију, част нам је Наставно-научном вијећу Филозофског факултета поднијети сљедећи

ИЗВЈЕШТАЈ

Кратка биографија кандидата

Јелена Рајаковић, рођена је у Сарајеву, 11. октобра 1970. године гдје је завршила основну и средњу школу. На Факултет политичких наука у Сарајеву уписала се 1989. године, на студиј журналистике. Почетак рата у БиХ 1992. године затекао је на трећој години студија. На Факултет политичких наука у Сарајеву вратила се 2003. године како би окончала студиј. Дипломирала је 13. октобра 2004. године. На постдипломски студиј Филозофског факултета Пале *Медији у рату и миру* уписала се академске 2009/2010. године и положила све испите просјечном оцјеном 9,1. Магистарски рад *Лобирање у функцији креирања имиџа Босне и Херцеговине* одбранила је 7. 04. 2014. године и стекла научно звање магистар друштвених наука (новинарство).

Била је новинар од априла 1992. године на *Радију С* у Палама, на новоснованој телевизији *Канал С* и на Радио-телевизији РС до децембра 2003. године. Од 2004. до 2015. године радила је у Парламентарној скупштини БиХ на пословима стручног савјетника за међународне односе и протокол (2004- 2005), секретара Комисије за Европске интеграције (2005.-2006.), секретара Делегације Парламентарне скупштине БиХ у Парламентарној скупштини ОЕБС-а и секретара групе пријатељства Парламентарне скупштине БиХ за сусједне земље (2006 -2010.). Именована је за шефа Одсека за билатералне међународне односе ПСБиХ (2010. - 2015.). У септембру 2015. године именована је за амбасадора Босне и Херцеговине у Израелу и нерезидентног амбасадора за Кипар. Говори енглески и руски језик.

1. Предмет и значај истраживања

За израду докторске дисертације мр Јелена Рајаковић предлаже тему *Дипломатско комуницирање и утицај Међународне заједнице на политичке процесе у БиХ од 1992. до 1996. године*. Тема дисертације припада области Комуниколошких студија (*Дипломатско комуницирање, међународни односи с јавношћу*).

Предмет дисертације доводи се у везу са дипломатским комуницирањем које егзистира као реалност у институционалном, али и у недовољно истраженом ванинституционалном процесу комуницирања, што се посебно могло уочити у процесима у БиХ током грађанског рата, али и непосредно после њега, ако се посматра утицај на креирање одлука и политика као и на успјех њихове реализације. Процес дипломатског комуницирања Међународне заједнице, његов утицај и одговорност за посљедице рата у БиХ, недовољно су анализирани и поред чињенице да је Међународна заједница имала значајну улогу у избијању, току и окончању сукоба у БиХ. Иако су историјски контекст, идеологије и односи домаћих политичких елита „испунили услове“ за стварање општег контекста сукоба у БиХ, кандидат сматра, да је оправдан став да је пресудан утицај на политичке процесе у Босни и Херцеговини у периоду 1992-1996., ипак, имала Међународна дипломатија односно поједини представници „великих и моћних земаља“. Према томе, предметом истраживања у овом раду подразумијеваће се укупно настојање Међународне заједнице да ријеши државну кризу у Босни и Херцеговини и укупну специфичност реалног стања у периоду од 1992. до 1996. године. Наведено одређење предмета истраживања садржи неколико конкретних сегмената:

- историјске околности које су довеле до сукоба у БиХ;
- садржај и структура вриједносног система Босне и Херцеговине;
- политички систем БиХ са аспекта њеног положаја у међународним односима,
- медијски оквир и структура субјеката јавног информисања у унутрашњем и међународном аспекту,
- структура и улога субјеката лобирања у процесу постизања унутрашњих политичких циљева путем интерне и екстерне комуникације политичких субјеката у БиХ
- дипломатско комуницирање ЕУ, УН-а, Русије и САД (Контакт група) у контексту политичког капацитета за рјешавање кризе у БиХ;
- вриједносни систем ЕУ као оквир унутар кога се одвијало дипломатско комуницирање ради изналажења оптималног модела за рјешење кризе у БиХ;
- правни оквир ЕУ као повезница вриједносног система и политичког капацитета за рјешавање кризе у БиХ;
- утицај дипломатије „великих“ на сукобе и постизање мира у БиХ;
- међународни правни оквир на основу и унутар кога се одвијао процес дипломатског комуницирања;

Истраживање које ће бити обухваћено докторском дисертацијом вишеструко је потребно и научно значајно, јер треба да идентификује односе фактора међународне политике у том периоду, који су условили одређени облик дипломатског комуницирања, дефинисање њиховог утицаја, као и потреба спознаје структуре и инструмената дипломатског комуницирања у промоцији међународних циљева у Босни и Херцеговини, што представља неопходан

корак ка истинском разумијевању збивања у Босни и Херцеговини од 1992. до 1996. године.

Комуниколошких истраживања која треба да обухвати ова дисертација није било у већем обиму, за разлику од политиколошких и социолошких која су бројна, тако да је предложена тема значајна и с обзиром на свој теоријски и емпиријски истраживачки дио.

2. Циљ, задаци и хипотезе докторске дисертације

Општи циљ истраживања које ће мр Јелена Рајаковић извршити у својој дисертацији биће да се на систематичан, објективан, прецизан и провјерљив начин спозна и одреди улога Међународне заједнице у процесима државне кризе у Босни и Херцеговини у периоду 1992-1996. година и специфичност реалних прилика у БиХ у наведеном периоду. Суштина циља истраживања јесте спознаја дипломатског комуницирања међу субјектима међународне заједнице али и између појединачних представника Међународне заједнице и домаћих политичара у БиХ.

Наведени циљ обухвата неколико конкретнијих аспеката :

- спознаја односа битних субјеката међународне политике;
- спознаја односа унутар и између Русије, ЕУ и САД (Контакт група);
- спознаја односа представника Срба, Хрвата и Муслимана/Бошњака у процесу државне кризе у БиХ и односи према међународним званичницима;
- идентификација односа фактора међународне политике који су утицали на одређени облик дипломатског комуницирања;
- утицај међународног комуницирања на почетак, ток и завршетак рата у Босни и Херцеговини;
- спознаја структуре и инструмената дипломатског комуницирања у промоцији међународних циљева у Босни и Херцеговини;
- спознаја основних карактеристика процеса дипломатског комуницирања у креирању и исказивању јавних политика Босне и Херцеговине;
- утицаја процеса лобирања и других облика јавног заговарања у промоцији супротстављених очекивања и циљева;
- анализа ефеката дипломатског комуницирања Међународне заједнице на политичке процесе у БиХ.

Истраживање које кандидат намјерава да спроведе за полазиште има генералну хипотезу *да је дипломатско комуницирање и ангажман Међународне заједнице имало пресудан утицај на политичке процесе у Босни и Херцеговини од 1992-1996. године те да се борба за доминантну позицију међу великим и утицајним државама директно рефлектовала на босанскохерцеговачку кризу. У тим процесима доминирали су ванинституционални облици комуницирања међу актерима политичког комуницирања.*

Чињеница је да је Европска заједница (ЕУ) својим дјеловањем у другој половини 1991. године поставила основне принципе и платформу на основу којих се одвијало даље међународно анагажовање те да је Европска унија заједно са УН-ом на основу те платформе моделирала мировне планове за БиХ. Такође, унутар ЕУ одвијала се дипломатска комуникација између држава и институција о изналагању оптималног модела за рјешавање конфликта с тим да се између ЕУ и УН-а одвијала дипломатска комуникација ка изналагању „заједничког приступа“ у рјешавању државне кризе у БиХ који је на унутрашњем

плану био само формалан. Према томе, може се поставити и помоћна хипотеза да је *дипломатско комуницирање ЕУ и УН-а довело до активног укључивања САД-а што се може сматрати пресудним за рјешавање кризе у БиХ*. Дипломатско комуницирање, у овом случају, неопходно је посматрати као инструмент силе који се у савременим међународним односима манифестује кроз ултиматуме, диктате, склапања привремених савеза и наметање рјешења која постају трајна.

У анализи предмета истраживања дисертације, мр Јелена Рајаковић ће кренути од три основна теоријска приступа: функционализам, дијалектика и систем. Функционализам као теоријски-методолошки приступ ће се користити због дифузног карактера предмета истраживања гдје у дијелу дипломатског комуницирања дјелује низ противрјечних и различитих фактора, облика и процеса. Дијалектички приступ биће кориштен у настојању да се у дипломатском комуницирању као дифузном предмету истраживања спознају узрочно-последичне и условљавајуће везе и корелације између субјеката и ефеката таквог комуницирања. Дифузни карактер предмета истраживања подразумијеваће коришћење више метода због његовог мултидисциплинарног карактера:

- анализа као метод рашчлањивања општег појма међународног дипломатског комуницирања на његове појединачне елементе;
- синтеза као метод идентификације заједничких карактеристика у више појединачних елемената и процеса;
- догматски метод у анализи правних аката којима се одређује правни оквир међународног дипломатског дјеловања;
- формално-правни метод у анализи природе, карактера и форме аката којим је регулисана област међународне дипломатије;
- метод анализе садржаја у анализи садржаја међународне комуникације и општења у политичким процесима у БиХ током периода 1992-1996;
- историјски метод у анализи до сада објављених доступних научних радова о датој теми, и анализи грађе из Архива РС и БиХ;
- упоредни метод у сврху дефинисања заједничких или различитих параметара дипломатског комуницирања са различитим политичким актерима у Босни и Херцеговини;
- метод структурисаног дубинског интервјуа ставова релевантних за предмет истраживања што ће омогућити увид у истраживану димензију друштвене стварности, уз обухватање друштвених актера који је сачињавају.

3. Актуелност и подобност теме докторске дисертације

Дипломатија је саставни дио политике и свако изучавање политичких процеса нужно захвата и изучавање дипломатије. Намјера да се спозна њена међународна правна легалност, кроз разматрање проблема њеног честог одвијања изван међународног правног оквира кроз импровизације и изазивање ризика, води ка разумијевању међународног аспекта комуникације, јер се ради о могућностима директног утицаја комуниколошким средствима на међународни положај земље.

Криза државног статуса и организације БиХ настала је као последица распада СФРЈ и угрозила је мир и стабилност на југоистоку Европе. Европска

заједница (касније ЕУ) укључила се у рјешавање кризе у БиХ. Европски ангажман у почетку наишао је на неколико противрјечности. БиХ је била специфична у односу на друге југословенске републике јер је имала конституивност три народа, па је распадом СФРЈ ова република дошла у тежи положај у односу на друге федералне јединице. БиХ је призната као држава у смислу међународног субјекта, али на унутрашњем плану није признато њено уређење. Државно осамостаљивање БиХ довело је до међунационалног и међувјерског сукоба, тако да се унутрашњи уставни поредак распао на три етничке парламентарне цјелине. Европска заједница, сама, није имала довољно моћи и политичког капацитета за рјешавање кризе у БиХ па је било нужно ангажовање УН-а, Русије и САД и у каснијој фази. Ривалитет који је постојао између великих и утицајних држава у међународним односима деведестих година прошлог вијека, преламао се и преко борбе за доминантну дипломатску улогу у босанскохерцеговачкој кризи.

Из наведеног је више него јасно да је тема врло актуелна и подобна за обраду у докторској дисертацији.

4. Преглед стања у подручју истраживања код нас и у свијету

Ова тема није довољно комуниколошки истражена и не постоји систематизован дио научне теорије посвећен наведеној проблематици из области комуниколошких студија док су политиколошка у одређеној мјери истражена (Кецмановић, Шолаја, Нешковић, Ђурак, Симовић и бројни други аутори). Недостатак садржаја научне теорије о проблему дипломатског комуницирања са политичким субјектима у БиХ које је међународна заједница проводила у периоду 1992-1996. указује на потребу да се тај дио друштвене реалности истражује на систематичнији и интензивнији начин, што ће бити један од основних задатака кандидаткиње Рајаковић. С једне стране, постоје објективни проблеми у досадашњим третирањима ове теме, који проистичу из недокучивости комуникационих садржаја, субјеката и ефеката дипломатског комуницирања, будући да су ти елементи углавном скривени од јавности и тешко доступни, док с друге стране, дипломатско комуницирање као процес, као међународни правни оквир, као систем политичких субјеката, као вриједност и форма, постоји као реалан дио међународних односа и као такав треба да буде научно истражен.

5. Значај истраживања са становишта актуелности у одређеној научној области

Предложена дисертација мр Јелене Рајаковић *Дипломатско комуницирање и утицај међународне заједнице на политичке процесе у БиХ од 1992. до 1996. године*, треба да понуди свеобухватан и реалан увид у ефекте које је међународно комуницирање имало на политичке процесе у БиХ у том периоду. Кроз дифузни карактер теме који се исказује кроз њено прожимање више друштвених сегмената : комуницирање, политика, право, вриједности, облици и кроз више нивоа: унутрашњи и међународни, идентификоваће

субјекте, циљеве, начин и заступљеност дипломатског комуницирања Међународне заједнице са политичким субјектима у БиХ (1992-1996.). Зато би ово истраживање требало да понуди значајне одговоре о улози међународне заједнице у избијању, току и окончању сукоба у БиХ.

6. Веза са досадашњим истраживањима

Будући да се досадашњим бављењима овом тематиком није приступало кроз научне парадигме, докторанд ће морати интерпретативним приступом, али и у нумеричкој форми представити најважније налазе истраживања, пописати и описати све забиљешке о тематици којом се бави, како би дисертације била и слика досадашњег сазнања о утицају међународне дипломатије на сукобе и постизање мира у БиХ, дипломатском комуницирању ЕУ, УН-а, Русије и САД-а (Контакт групе) и њиховој међусобној дипломатској комуникацији у контексту политичког капацитета за рјешавање кризе у БиХ.

7. Подобност кандидата за израду докторске дисертације

Мр Јелена Рајаковић испуњава све и формалне и суштинске (научне) услове за израду докторске дисертације из ове области. Наиме, основне, а посебно постдипломске студије Јелене Рајаковић, биле су из области којој припада тема пријављене докторске дисертације. Осим тога, Јелена Рајаковић је до сада објавила два научна рада, оба с тематиком која улази у оквир проблематике пријављене докторске дисертације, и то:

- 1) Рајаковић, Ј: *Босна и Херцеговина између националних и државног идентитета*, ПОЛИТЕИА, Факултет политичких наука у Бањој Луци, 2016. (у штампи, достављена потврда о позитивној рецензији).
- 2) Рајаковић, Ј: *Лобирање у функцији креирања имиџа Босне и Херцеговине “Анали пословне економије“*, Универзитет за пословни инжењеринг и менаџмент Бањалука, 2016. (у штампи, достављена потврда о позитивној рецензији).

Осим тога, мр Јелена Рајаковић, као амбасадор БиХ у Израелу, која се посљедњих петнаест година професионално бави међународним односима у домену метода дипломатског комуницирања и техника преговарања, има могућност да за потребе емпиријског дјела дисертације комуницира са субјектима и носиоцима садржаја у самим процесима дипломатске комуникације која се у истраживаном периоду односила на БиХ. На тај начин кандидат може да превазиђе објективне проблеме у досадашњим истраживањима ове теме (доминантно политиколошким, односно социолошким) када је ријеч о недоступности информацијама које су биле од кључне важности за доношење одлука.

8. Методе истраживања

У анализи предмета истраживања дисертације, мр Јелена Рајаковић ће кренути од три основна теоријска приступа: функционализам, дијалектика и систем. Због мултидисциплинарног карактера, користиће се и дедуктивна анализа и синтеза, догматски метод, формално-правни метод, метод анализе садржаја, историјски метод, и упоредни метод.

У емпиријском дијелу, очекује се прикупљање и анализа бројне документације из истраживаног периода. Основна претпоставка за овај приступ је постизање објективности прикупуљених података кроз методе, инструментарије и узорке и нарочито кроз епистемолошку обраду прикупљених података. Квалитативно истраживање, које ће кандидат спровести, кориштењем методе структурисаног дубинског интервјуа са одабраним дипломатама активним у том периоду, омогућиће увид у истраживану димензију друштвене стварности, уз обухватање друштвених актера који је сачињавају, што треба да доведе до дубљег размијевања испитиваног проблема, те нових спознаја, мишљења и ставова. У домену политичке социологије биће обрађен сукоб у БиХ као друштвени конфликт, његови узроци и врсте те генеза ток и исход. Дипломатско преговарање, као основна функција дипломатије представља екстензију дипломатског представљања (*Kissinger, 1994.*). Преговори треба да ријеше спор и не морају да резултирају компромисом што би бројни примјери требали да покажу па и сам Мировни споразум за БиХ који се и данас покушава ревидирати на све начине. Иако, према дефиницији, дипломате не изражавају своје личне ставове, у сукобу у БиХ то увијек није био случај, већ управно супротно (примјери Високих представника Међународне заједнице и њиховог личног залагања за стране у сукобу). Кандидат ће посебну пажњу обратити на кризно комуницирање и ванинституционално дјеловање у складу са доступним документима с обзиром на то да јој тренутна позиција амбасадора и дугогодишњи контакти са дипломатама који су боравили у БиХ омогућава да лакше добије информације које би, иначе требало да буду доступне, осим ако другачије није регулисано.

9. Очекивани резултати докторске дисертације

Докторска дисертација мр Јелене Рајаковић, *Дипломатско комуницирање и утицај међународне заједнице на политичке процесе у БиХ од 1992. до 1996. године*, треба да донесе врло значајне научне резултате.

Главни резултат рада треба да буде идентификација димензија и аспекта дипломатског комуницирања у политичким процесима, конфликтима и њиховом рјешавању у БиХ, у наведеном периоду. Синтезом теорије, приступа и метода, детаљно ће класификовати претходна истраженост теме те спознати сложеност, учесници и позадина истраживане тематике. То ће се учинити кориштењем доступне архиве, текстова, докумената и научне грађе из те области, као и интервјуисањем „свједока“.

Циљ је да се на научној основи, како би резултати рада били потпуно научно утемељени, објасни и валоризује утицај Међународне заједнице на почетак, ток и завршетак рата у БиХ, што представља неопходан корак ка истинском разумјевању збивања на овим просторима од 1992. до 1996. године. Од кандидата се очекује да студиозно и темељито обради структуру и функције дипломатског преговарања у БиХ конфликту у истраживаном периоду као и у периоду непосредно након постизања Мировног споразума за БиХ. Такође,

потребно је обрадити методе и технике лобирања као функције односа с јавношћу и договоре постигнуте под притиском, што ће бити логичан наставак на дио магистарског рада Мр Јелене Рајаковић *Лобирање у функцији креирања имица БиХ* одбрањен прије двије године на Филозофском факултету Пале.

10. *Процјена потребног времена израде дисертације, мјесто истраживања*

За израду овако замишљене докторске дисертације, која подразумијева корпус потребно је најмање три године. Истраживање ће се спроводити у доступним међународним архивама, као и архивама РС и БиХ, а у погледу коришћења теоријске литературе у библиотекама.

11. *Ментор и чланови комисије за оцјену подобности теме и за израду докторске дисертације*

Предсједник Комисије и потенцијални ментор, проф. др Љубомир Зубер је ванредни професор Филозофског факултета Пале за ужу научну област *Медији и социо-културолошке комуникације*. Докторску дисертацију је одбранио на Факултету политичких наука у Београду из области политичког комуницирања. Предаје *Политичко комуницирање, Односе с јавношћу, Интересне групе и лобирање, Медије и политику...* на основним и мастер студијама Филозофског факултета Пале и Факултета политичких наука у Бањалуци од 2010/2011. године. Извјештавао је о активностима бројних домаћих и иностраних званичника у БиХ од 1994. до 2008. године углавном у Јавном сервису РС и у другим медијима РС.

1. Зубер, Љ: *Политички односи с јавношћу у Републици Српској*, Филозофски факултет Пале/ Comesgrafika, Бањалука, 2012.
2. Зубер, Љ, Мандић, А: *Медијска стварност као наша стварност „Глобализација и сувереност“*, ур. Б.Ковачевић, ФПН Бањалука, 2014.
3. Зубер, Љ: *Комуникација с медијима у кризним ситуацијама*, „Нови економист“ ФСТ Бијељина, бр. 8 Универзитет у Источном Сарајеву, 2010.
4. Зубер, Љ : *Новинарска професија и медији у БиХ и РС*, „Криза и перспектива знања и науке“, Филозофски факултет Ниш, 2011.
5. Zuber, Lj : *Journalists education as one of the prerequisites for the intercultural communication in BiH*, „Интеркултуралност и образовање“ Педагошки факултет Универзитета у Скопљу, 2005.
6. Зубер, Љ, Вучетић, В: *Корпоративна култура, идентитет и имици као основне вриједности односа с јавношћу*, „Наука и идентитет“, Филозофски факултет Пале, 2012.

Члан Комисије, проф. др Бесим Спахић је редовни професор Факултета политичких наука у Сарајеву за ужу научну област *Комунологија* од 1987. године. Докторирао је из области пропаганде на Факултету за дружбене веди у Љубљани. Предаје или је предавао *Савремену пропаганду, Јавну и медијску дипломатију, Лобирање, Моделе медијске манипулације, Дизајн и визуелно комуницирање*.на готово свим студијама новинарства и комунологије у центрима бивше СФРЈ. Гостујући је професор на факултетима у Италији и Француској и добитник бројних награда и признања за развој комунологије.

1. Спахић, Б: *Основе лобирања*, Анали пословне економије бр. 2, УПИМ, Бањалука, 2008.
2. Воћкић-Авдагић, Ј., Спахић, Б : *Аспекти јавне и медијске дипломатије*, Постдипломски студиј „Дипломатија у савременом свијету“ (хрестоматија), Факултет политичких наука у Сарајеву, 2008/2009.
3. Спахић, Б: *Јавна и тајна дипломација као саставни дио политичког маркетинг менаџмента државе унутар земље и у иностранству*, ОЕБС, *Internews*, Сарајево, 2005.
4. Спахић, Б : *Структурални елементи Country Image-a*, ОЕБС, *Internews*, Сарајево, 2004.
5. Спахић, Б: *Контроверзе пропагандног дјеловања*, „Ослобођење“, Сарајево, 1987.
6. Спахић, Б : *Рат је пројектован извана, а и нови је већ припремљен*, Интервју за *Глас Српске*, 24.03.2012. (аутор: Ж. Домазет)

Члан Комисије проф. др Драгомир Вуковић, је ванредни професор Филозофског факултета Пале за ужу научну област *Посебне социологије*. Докторску дисертацију *Идеолошка свијест и национални интереси на просторима бивше СФРЈ и Босне и Херцеговине од 1990. године*, одбранио је на Филозофском факултету Универзитета у Источном Сарајеву. До доласка на Универзитет био је новинар и уредник у Радио Сарајеву (1979-1992), замјеник и главни и одговорни уредник Српске радио телевизије (1995-1998). Скоро десет година био је савјетник за политички систем и медије у Кабинету Предсједника РС и у Предсједништву БиХ. Предавао је *Социологију и обавјештајне службе*, на Високој школи за криминалистику у Бањалуци од 1993. до 2005. године. На Филозофском факултету Пале предавао је *Међународне политичке односе и Савремене политичке системе*. На Филозофском факултету Пале предаје *Савремено друштво, Основе социологије, Социологију образовања, Социологију комуникација и Типологију друштва*.

1. Вуковић, Д: *Национални и идеолошки конфликти као фактори распада сложених државних заједница (прилог разумијевању суштинских узрока распада бивше СФРЈ и БиХ): Завод за уџбенике и наставна средства Источно Сарајево*, 2013.
2. Вуковић, Д : *Глобализација као нови облик идеологизације нације, Глобализација и десуверенизација: Зборник резимеа*, Косовска Митровица: Филозофски факултет Косовска Митровица, 2013.
3. Вуковић, Д : *Медији у БиХ као индикатор стања у друштву*, Радови Филозофског факултета, бр. 8, 2006.
4. Вуковић, Д : *Разумијевање односа националног и идеолошког као критеријум опстанка и будућности Републике Српске и БиХ*, Зборник радова Академије наука Републике Српске, Бањалука, 2005.
5. Вуковић, Д : *Институционални и друштвени стандарди за стварање и развој сложене државе, Дејтонско-паришки мировни споразум – стање и перспективе*, Зборник радова, 2005.
6. Коаутор је монографије *Увод у медије и комуникације*, Интернационални универзитет Травник, у сарадњи са ИК Бесједа и БЛЦ Бања Лука, 2015.

12. Изјава да теза под истим називом није пријављена на другој високошколској институцији

На основу изјаве кандидата мр Јелене Рајаковић, чланови Комисије потврђују да докторска теза *Дипломатско комуницирање и утицај међународне заједнице на политичке процесе у БиХ од 1992. до 1996. године* није пријављивана на другој високошколској установи под овим називом.

Приједлог

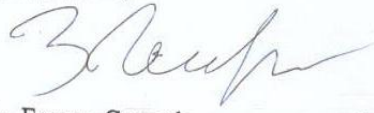
Комисија констатује да се кандидат мр Јелена Рајаковић одредјелила за занимљиву, али изразито интердисциплинарну тему којој ће основа бити политички процеси у БиХ (1992.-1996.) посматрани кроз комуниколошку призму са доминантним елементима политичке пропаганде односно лобирања као значајне функције међународних односа с јавношћу. Из свега наведеног, може се закључити да је предложена тема научно захтјевна па, сљедствено томе, и подобна да буде обрађена у докторској дисертацији. Методологија истраживања, као и предложена литература и документација, показују да је кандидат упознат са суштином проблема, те да се може очекивати да у дисертацији понуди значајне резултате.

Комисија сматра да кандидат мр Јелена Рајаковић испуњава све законске и научне услове за израду ове докторске дисертације и због тога Наставно-научном вијећу Филозофског факултета Универзитета у Источном Сарајеву предлаже да мр Јелени Рајаковић одобри израду докторске дисертације *Дипломатско комуницирање и утицај Међународне заједнице на политичке процесе у БиХ од 1992. до 1996. године* и да јој за ментора именује проф. др Љубомира Зубера.

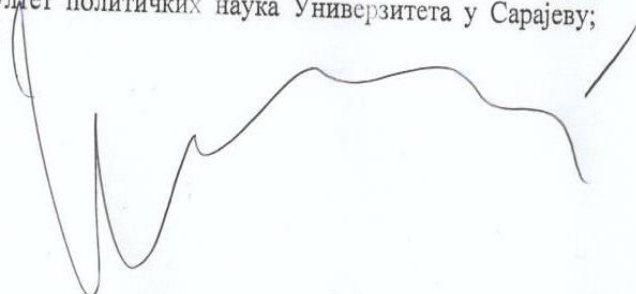
Источно Сарајево, 27. 6. 2016. године.

Чланови Комисије:

1. Др Љубомир Зубер, ванредни професор, *Медији и социо-културолошке комуникације*, Филозофски факултет Универзитета у Источном Сарајеву, председник;

2. Др Бесим Спахић, редовни професор, *Комуникологија*, Факултет политичких наука Универзитета у Сарајеву; члан

3. Др Драгомир Вуковић, ванредни професор, *Посебне социологије*, Филозофски факултет Универзитета у Источном Сарајеву, члан

